

12.3.3. Kültürümüzde etkin olan bazı tasavvufi yorumları tanırl.

1. Bu tasavvufi yorumda insan-Allah ilişkisinin önemli bir yeri vardır. Buna göre insan her an Yüce Allah'a yaklaşma gayreti içinde olmalıdır. Allah'tan korkmalı fakat hiçbir zaman O'ndan ümidini kesmemelidir. Her an Allah'ı zikretmeli, sürekli Allah'a kavuşacağı zamanı düşünmelidir. Bu yorum Orta Asya'dan Anadolu'ya, oradan Balkanlara kadar geniş bir coğrafyada yayılmış, taraftar bulmuştur. Hacı Bektaş-ı Veli, Abdal Musa, Geyikli Baba, Sarı Saltuk gibi mutasavvıflar hem İslamiyet'in hem de bu tasavvufi yorumun Anadolu'da yayılmasında etkili olmuşlardır.

Bu parçada bahsedilen tasavvufi yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadirilik
- B) Mevlevilik
- C) Yesevilik
- D) Nakşibendilik
- E) Rifailik

2. Mevlevilikte şiir, musiki ve bu dini törenin önemli bir yeri vardır. Bu tören, Mevlana'nın dinî toplantılarda duyduğu vecd tesiri ile herhangi bir kurala bağlı kalmaksızın zaman zaman yaptığı, kendisinden sonra düzenlenip geliştirilmiş bir zikir toplantısıdır. Bu ayinin bir takım sembolik anlamları vardır. Kıyamet günü ile kâinat bu ayinde temsil edilir.

Bu parçada bahsedilen dini ayin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semah
- B) Sema
- C) Hatm-i Hâcegan
- D) Cem
- E) Zikir

3. Kurucusu kabul edilen kişinin temkinli ifadeleri ve dinî düşünce sınırlarını zorlamayan fikirleri kadar coşkulu zikir meclisleri kalabalıkları cezbetmiştir. Bu kişinin düşünceleri, Endülüs'ten Malezya'ya kadar uzanan topraklarda yayılma imkânı bulmuştur. Bu yorumu ilk defa Anadolu'ya getiren, Hacı Bayram Veli'nin damadı Eşrefoğlu Rumi'dir. Bu sebeple Eşrefoğlu, tarikatta Pir-i Sani yani ikinci pir olarak kabul edilir.

Bu parçada bahsedilen tasavvufi yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bektaşilik
- B) Nakşibendilik
- C) Mevlevilik
- D) Rifailik
- E) Kadirlik

4. Anadolu ve Rumeli'de en çok tekkesi bulunan tarikatlardan biridir. Bu tarikatta dinin emirlerine uymaya, sohbe, nefsin kötü isteklerinden arınmaya ve taşkın hareketlerde bulunmamaya büyük önem verilir. Toplu halde yapılan zikre Hatm-i Hâcegan adı verilir. Ayrıca zikrin gizlice, kalpten yapılması esastır. Bu yorumda Allah'ı çok zikreden kişinin, O'nun sevgisini kalbine yerleştireceğine ve bunun da kişiyi kötülüklerden koruyacağına inanılır.

Bu parçada bahsedilen tasavvufi yorumun kurucusu kabul edilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana Celaleddin Rumi
- B) Ahmer Rifai
- C) Abdülkadir Geylani
- D) Muhammed Bahauddin Nakşibend
- E) Hacı Bektaş Veli

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikalokumus.com'a aittir.

5. * Kadirilik
* Mevlevilik
* Nakşibendilik
* Yesevilik

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu verilen tasavvufi yorumlardan herhangi biri ile ilgili değildir?

- A) Kurucusunun dört kapı kırk makam adını verdiği öğretilerinde imanın şartlarına, ilim öğrenmeye ve ibadetleri yerine getirmeye vurgu yapılmıştır.
- B) Abdülkadir Geylânî'nin görüş ve düşünceleri çerçevesinde oluşup Endülüsten Malezya'ya kadar uzanan topraklarda yaygınlaşmıştır.
- C) Kurucusu olan kişi Türkistan'da dünyaya gelmiş ve bundan dolayı da Pir-i Türkistan olarak anılmıştır.
- D) Kurucusunun Divan-ı Kebir ve Fîhi Mâ fih başlıca eserleri olup görüşleri ise oğlu Sultan Veled tarafından sistemli hâle getirilmiştir.
- E) Tanzimat yıllarında oluşan Halidiyye kolu günümüzde Türkiye'deki yaygın kolu olup Anadolu ve Rumeli'de en çok tekkesi bulunan yorumdur.

6. Kurucusu, Bağdat'la Basra arasında kalan Ümmüabîde köyünde doğmuştur. Babası vefat ettiğinde yedi yaşında olan bu kişiyi devrinin büyük sufilerinden biri olan dayısı Mansur el-Batâihî himayesine almıştır. Kur'an öğrenimini ve hafızlığını tamamladıktan sonra, başta el-Vasîfî olmak üzere dönemin âlim ve mutasavvıflarından İslami ilimleri öğrenmiştir. Hocası Vâsîfî'nin gurur duyduğu bir öğrenci olmuş ve icazetini almıştır.

Bu parçada kurucusundan bahsedilen tasavvufi yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nakşibendilik
B) Rifailik
C) Mevlevilik
D) Yesevilik
E) Kadirilik